

VIỆC TRONG NƯỚC

Lễ mừng Hoàng tử dân sinh
HUI. - Ngày mừng Hoàng tử dân sinh của Nam triều, mới định ngày 20, nhưng nay đã nhất định ngày mới, 20 Fervier, tức 25 tháng giêng ta, ở cả hai bên.

Hội đồng cổ vấn ngoài Bắc có phái người vào để kiểm và tụng bảo vật. Hội đồng cổ vấn ngoài Bắc có phái người vào để kiểm và tụng bảo vật.

Toàn tự từ

Khi 2 giờ chiều ngày 11-3-36, người dân ở Trung Hoa (tên là Trần Văn) bị bắt ở nhà 19 đường Gia Định, bị bắt ở nhà 19 đường Gia Định, bị bắt ở nhà 19 đường Gia Định.

Trời lạnh

Thật là lạnh lắm. Trời hôm nay, 11 giờ sáng, trời lạnh lắm. Trời hôm nay, 11 giờ sáng, trời lạnh lắm.

Lời than của mấy làng gần Nông giang mà không có nước

THANH-HOÀ. - Ở tỉnh Thanh Hóa, từ thành phố đến các làng xã, từ thành phố đến các làng xã, từ thành phố đến các làng xã.

Dân trong mấy làng này, già trẻ ai ai đều là thân nhân. Nhà nước đã có làng thương dân, thời đó nào cũng là dân.

Đầu tiên là làng này, già trẻ ai ai đều là thân nhân. Nhà nước đã có làng thương dân, thời đó nào cũng là dân.

Hội đồng Học chính bàn nhiều việc

Hội đồng học chính Đông-dương bố mạt hôm 8 Fervier, đã bàn nhiều việc mà hội đồng rất hoan nghênh.

a) Sửa bỏ bớt ngày nghỉ ở các trường.
b) Định lập lại lớp sư phạm ở các trường Cao đẳng tiểu học.

THUỐC SÂU AN RANG

Hiện thông-hoạt Quảng-Trị
Giá 0\$14
Rất thần hiệu

Vài đến nghiên - cứu trong Trung - Việt thương ước

(Tiếp theo trang trước)

trong Nam, có đảng tin nào bang trưởng và miếu đền trong bang được miễn thuế, nào xin giảm nhẹ thuế các thứ hàng nhập cảng, đã được quan Toàn quyền chuẩn hứa v.v... rõ là Hoa-kieu ở ta ngày nay đã được chạnh phủ Đông-pháp ưu đãi hơn trước.

Hoa-kieu với xứ Việt-nam ta, cái giây quan hệ trên lịch sử, địa lý, nói giống, văn hóa và kinh tế, đã mấy ngàn năm, Hoa-kieu mà được liệt vào hạng ưu đãi, người Nam chúng tôi vẫn mừng cho anh em Hoa-kieu. Kỳ giả thuật chuyện trên là cốt mong chánh phủ Đông-dương đối đãi với Việt-kieu chúng tôi, đi lại làm ăn ở Cao-mên, Lào ít nữa cũng được ngang với hạng Hoa-kieu, không có những điều bó buộc như Việt-kieu ở Lào đã than phiền gần đây.

Một điều mà chánh phủ Đông-dương nên soi xét là người ngoài tới làm ăn ở đây được đầy đủ rộng rãi, mà người bản xứ đi làm ăn trong miền láng giềng như đất Lào cùng chung một chủ quyền thuộc địa Pháp, mà có điều bó buộc, trách sao người bản xứ khỏi tiếng phàn nàn.

Một Việt-kieu ở Lào

Bản báo vừa đăng bài này, thấy có tin chính phủ Lào đã hứa sửa đổi chế độ này.

VI CHẠM TRẢ TIỀN

Chủ nhà đảm người thuê nhà 20 lát dao

Báo Đông-Pháp số ra ngày 12-2-36, có đăng, chiều hôm 10-2-36, lúc 4 giờ chiều, M. Thanh, một người Nam kỳ ra Hanoi học trường Thuộc, vì chậm trả tiền thuê nhà mà bị chủ nhà gây rối đâm cho 20 lát dao.

Chuyện nghe mà rùng rợn. Nguyễn M. Thanh cũng vợ thuê gian nhà của Lê v. Thanh, ở số 80 phố Viét (Hanoi) mỗi tháng 9\$, tháng nào đến tháng M. Thanh cũng trả đủ tiền. Nhưng tháng này ở nhà chưa gọi tiền ra kịp, phải chậm mấy bữa. Thế mà chủ nhà không chịu, cho đòi luôn, còn kén chửi omeo. M. Thanh tức, cũng chửi lại, thành xâu xé nhau; người chủ nhà sẵn cơn dao, rút dao ra, đâm M. Thanh 20 lát vào ngực, mà v.v... Người bạn M. Thanh ngồi tại đây mà cũng không dám can thiệp, chỉ chờ đến khi cảnh sát bắt tên hung thủ thôi.

Hiện M. Thanh nằm tại bệnh viện.

Phải chăng là phương thuốc chữa bệnh ly-dị?

(Chế độ « trọng tài » để xử những vụ ly hôn ở nước Thụy-diễn (Suède))

Độc Tiếng-dân số vừa rồi, có đăng bài « Tồn kịch ly dị cũng tan hợp dễ dàng trong vụ chồng đời này, trong có kể những nguyên nhân thông bệnh ly dị mà nói là chưa có phương chữa và mong cho người đời nên tìm thuốc chữa... »

Kỳ giả đọc qua vài đạo, gác tay lên trán nghĩ sự đời, mà nhận cái bệnh cần nói trong bài ấy rõ ràng với tình trạng xã hội ta về cái luận vợ chồng trong đời này. Học cận biết gần, dám dấn nói chữa bệnh ly dị, nhưng trong lúc ngẫm nghĩ không tìm thấy có phương pháp gì hay. Vừa xem tờ báo Tân, tình cờ thấy trong có chép một phương thuốc, cái phương thuốc ở xứ vãn minh đã dùng để chữa cái bệnh « vợ chồng ly dị dễ dàng » nói trên, đây chữa hoàn toàn, song để cứu vớt được nhiều gia đình gặp cái cảnh ấy. Ấy là « chế độ trọng tài », ở nước Thụy-diễn, nêu trên đây. Trước thuật chế độ trọng tài ấy, xin nói đôi lời hại về cuộc ly dị:

Ái cũng biết từ cuộc công nghệ cách mạng cũng nữ quyền vận động nổi lên, tồn kịch ly hôn thường xảy ra, những án ly hôn đem tới tòa mỗi ngày mỗi nhiều. Đối với sự ly hôn dễ dàng ấy, lợi hại thế nào, theo dư luận không có vẻ như lợi. Về thì chủ trương nên cho tuyệt đối tự do, người thì chủ trương nên hạn chế nghiêm ngặt càng tốt. Còn bằng trên thực tế, thì có lẽ sau ly dị rồi gây ra một hạnh phúc khổ hơn trước nhiều; mà kể nhân cơn nóng giận trong một lúc, khinh xuất là bỏ nhau, sau cuộc ly dị rồi càng truy lạc, càng vất vả, trở lại làm nên việc trước, đều từ hai ý cũng không phải là ít.

Thật thế, ở trong xã hội mà địa vị kinh tế của phụ nữ chưa được hoàn toàn độc lập, muốn cho chế độ ly hôn không có một tệ, cũng là ăn xữ những vụ ly hôn cho được mười phần công bình. Đó là điều chưa có thể thực hiện được, đây là ở xứ có « tiếng vãn minh ».

Vì thế nên có người chủ trương: trước những vụ ly hôn chưa kiện

Lời cảm tạ

Chúng tôi kính cảm ơn các Ông, các Bà, những vị đương xa, thân hành tới viếng và phụng tiếp hoặc gửi thư, giấy thiệp chia buồn trong dịp này, thân phụ và thân phụ chúng tôi tại làng Thanh Lâm, Tam kỳ ngày 3-2-36, hưởng thọ 74 tuổi. Trong khi hồi rồi, có đôi lời sơ xuất, xin các ngài lượng thứ, chúng tôi rất cảm tạ.

Vợ: LÊ-THỊ-ĐAM

Con trai: NGUYỄN-TOÀN

Con gái: NGUYỄN-THỊ-CÔNG

NGUYỄN-THỊ-BAO

NGUYỄN-THỊ-THANH

NGUYỄN-THỊ-HỒNG-TRÀ

Rể: BỒ-ĐƯƠNG

HUYNH-UYNH

LÊ-ĐÌNH-LÂM

NGUYỄN-QUAN

ra tòa, nên đặt một cơ quan xử lý vụ ly hôn, làm việc tra xét và khuyên giải. Như vậy có thể giảm bớt và vãn hồi được những sự « không may », xảy ra trong các gia đình. Vì vợ chồng nhân có gì bất hòa mà đã đem ra trước tòa án, thì bên nào cũng đành phải phải của mình, bởi mớ đồ đạc của bên kia. Tình cảnh vợ chồng chung chạ với nhau, nay nhân cơn nóng giận mà có ý chỉ trích ra, thời thì không ai chuyên gì. Trước thần pháp luật, quan tòa chỉ bằng theo điều kiện để thẩm đoán, mà gác bên tình ng là kia. Trải qua trường hợp ly hôn không có thể nào vãn hồi được, đây sau 2 bên biết ăn nên sự minh làm.

Vì thế nên ở nước Thụy-diễn là nước có quyền tấn tiền, đã lập chế độ « ly hôn trọng tài ».

Chế độ trọng tài thế nào?

Lập một cơ quan gọi là « trọng tài ly hôn », sung chức ủy viên ly hôn có 2 người đàn bà, một người đàn ông, do cuộc ly pháp ủy nhiệm. Ai có vụ yêu cầu ly hôn, thì người đương sự, hoặc một bên chồng, hoặc một bên vợ, hoặc cả hai bên đều phải tới hội ủy viên trọng tài ly hôn mà đưa tờ thân thỉnh trước.

Hội trọng tài nhận được tờ thân thỉnh ly hôn ấy, tức thì đi điều tra sự thực, chất vấn nguyên do và dùng lời khuyên giải. Như trường hợp nào, ủy viên trọng tài nhận việc ly hôn là hợp với pháp luật, mà đối với chồng hay bên nào cũng kiên chấp, một hai đôi ly dị cho được, không có thể hiệp lại nữa; thì hội ủy viên cho ở riêng ra một hạn tạm thời, hạn ấy định là một năm. Hạn ấy mãn rồi, một cặp cho cái giấy chứng thư, chính thức ly hôn.

Từ đó cuộc trọng tài ly hôn, theo số thống kê, trong 100 đôi vợ chồng xin ly hôn, cho hội ủy viên trọng tài khuyên giải, đã tiêu quan niệm trước mà hiệp nhau lại có trên 25 đôi. Trong thời kỳ ở riêng, 2 bên lượng giải mà đoàn tụ lại trong 100 đôi có trên 30 đôi. Thế là những án ly hôn ở Thụy-diễn, từ đó cơ quan trọng tài giảm bớt trên phần nửa (50%).

Một bà trọng tài ủy viên có tiếng ở Thụy-diễn

Cơ quan ly hôn trọng tài này, quan trọng như là tư cách người ủy viên. Cơ quan trọng tài Thụy-diễn nói trên, một người trong ba người ủy viên có bà Bội-lan-dinh (dịch âm) là có tiếng. Bà là con gái vị thủ tướng Bội-lan-dinh trước. Bà sáng lập hội pháp luật của Thụy-diễn, có tiếng là nhà nhân pháp luật. Gần đây bà sang Nga-nước diễn thuyết, có bảo người rằng:

« Phụ nữ ngày nay rời gia đình ra một ngày một thêm đông. Ta không tin cái xu thế ấy là do ý nguyên của chị em thích làm như

thế, đó chẳng qua là do qui luật kinh tế bức ép buộc phải chạy trên con đường kỹ thuật là họ không muốn. Ta tin chắc rằng trái lại ở chúng là lý tưởng phổ biến. Song cơ sở lý tưởng ấy là lập trên chỗ « chúng nhân tương yêu, cùng nhân tương ái », chứ không phải đứng trên một hình-tế, vì nên kinh tế ngày nay còn là bất bình đẳng ».

Xem câu nói trên rõ là một người đàn bà quan tâm về gia đình hạnh phúc, nên được tuyên-lâm chức ủy viên trọng tài ly hôn, gánh cái trách nhiệm xử lý hạnh phúc gia đình cho nhân dân trong một nước, ai cũng cho là ít có.

Ấy, địa vị kinh tế của phụ nữ trong xã hội chưa được vững vàng, chế độ kết hôn cưỡng bức theo lễ giáo cũ không duy trì được, mà theo lối tự do yêu nhau mới cũng xảy ra lắm điều không tốt, chưa được hoàn thiện, thành những vụ ly hôn xảy ra càng dễ dàng, xử ta cũng thế mà càng tệ hơn.

Đối với thông bệnh ly hôn, chế độ trọng tài trên là phương thuốc hay, đầu không phải là toàn hay hết, song cũng có thể giảm bớt sự không may được phần nửa như nước Thụy-diễn.

Độc-giả thử suy nghiệm xem. Ai tự do

Phú-Xuân Học-biện

Đã có các lớp:
từ lớp Đông-Ấu đến lớp
Tứ-niên Cụ thể
Lập từ năm 1930

Cùng các nhà buôn, các nhà kỹ nghệ ở thành phố Huế và các tư gia có hàng tới và hàng đi ở gare Huế

Bắt đầu từ ngày 3 Janvier 1936, quan giám-đốc ở Tân-chánh Đông-dương đã chuẩn y cho tái công vụ Hòa-xã Đông-Pháp ký bán hợp đồng (Marché de gré à gré) về sự vận-tải hàng hóa từ gare Huế về thành phố Huế và từ phố lên gare (service à domicile). Về sự vận tải này, tôi phải ký-quý một số hạn lớn để bảo đảm hàng hóa cho quý ngài.

Các ngài muốn hàng tới hoặc hàng đi được nhanh chóng, khỏi phiền phức, tránh sự gian lận thì xin thương lượng cùng:

PHAN-HUY-ĐẬU

Nhà vận-tải

N° 54, Rue Paul Bert - HANOI

NOTA. - Các ngài có quyền xem bản hợp-đồng tái ký với số xe lửa.

Ai thương con??

Khi thấy con thân thể gầy ốm, mặt mày xanh vàng, bụng to và thường có sán, đêm ngủ khóc, hay có ghê sán, nên biết đó là tại:

- 1) Thiếu thiếu nguyên yếu;
- 2) Trong mình có độc bởi những bệnh di truyền;
- 3) Tỷ lệ bị tích trữ bởi bệnh không thường, ăn những đồ ăn khó tiêu, hoặc ngộ độc.

Vậy muốn bồi bổ thiếu nguyên, tẩy tích trữ, bồi tỷ lệ, làm cho thân thể mập mạnh, khi huyết đầy đủ, da thịt nở nang, gân xương cứng mạnh, trừ hết ghê sán, lọc hết máu độc, để cho con được ăn chơi mau lớn, nên cho dùng:

Thuốc bổ trẻ con

HIỆU CHỮ THỌ

Một chai 0\$60

Hỏi tại các nhà Đại-lý Thuốc Chết Thọ, Dân Chết Thọ, Dân Tử Quí.

NHÀ THUỐC VINH-THỌ TOURANE

Dịp may hiếm có!!!

Nhà thuốc NAM-THIÊN-ĐƯƠNG Hanoi là một nhà thuốc nam ra đời đã lâu năm, to nhất và danh tiếng nhất trong xứ Đông-Pháp. Nay nhà thuốc NAM-THIÊN-ĐƯƠNG mới mở một nhà TÔNG-ĐẠI-LÝ ở đường Đông - Khánh Tourane và một nhà PHÂN-CUỘC tại số 64, đường Gia-Long Huế, để bán các thứ thuốc CAO, ĐƠN, HOÀN, TÁN của Tông-cuộc NAM-THIÊN-ĐƯƠNG Hanoi chế ra, vậy kể từ ngày 1er đến ngày 15 Janvier 1936 nghỉ nào mua các thứ thuốc ở 2 nơi Tông-đại-lý và Phân-cuộc ấy mà mua được từ 1\$00 trở lên thì chúng tôi sẽ xin kính biếu lại một hộp « THUỐC BỔ » đáng giá 1\$00 nữa.

Xin các vị khách chiếu cố sẽ biết công hiệu và giá trị các thứ thuốc NAM-THIÊN-ĐƯƠNG thế nào.

Ngài nào muốn biết rõ thuốc nào chữa bệnh gì, công dụng thế nào, giá tiền bao nhiêu, xin mời quí bộ đến nhà Tông-đại-lý và Phân-cuộc NAM-THIÊN-ĐƯƠNG ở Huế và ở Tourane mà lấy một quyển Dược-mục về coi sẽ rõ.

Tổng cuộc NAM-THIÊN-ĐƯƠNG Hanoi
Chẩn-nhơn kính cáo

PRODUITS

CÁC THỨ:

SƠN LON

SƠN BỘT

ĐÀU SƠN

VÉT - NI

XI - RA

XÀ - PHÒNG THƠM

XÀ - PHÒNG GIẶT

NƯỚC TÂY UẾ v.v.

của hiệu:

VÉDÉ

Toàn thứ rất tốt mà giá rất rẻ

Peinture Vé Déo

VÉDÉ

Super-Vé Déo

Vé Déo La C: Peinture laquée

Super La C - Vé Déo: Vernis à la cellulose

VIEN - DE

Nombres et Hautes récompenses aux Foires et Expositions

Bệnh Bạch-dái, Bạch-trọc, Huyết trắng với thuốc Bá-dà-sơn-quân-tán N°1

Đời vãn minh, bệnh phát rất vãn minh, nếu không có thuốc vãn minh, thế nào trị được. Thuốc Bá-ĐÀ-SƠN-QUÂN-TÁN, chế ra không tùy theo sách xưa lấy sự tự học thì nghiệm khảo cứu, thăm hiểu nguyên nhân căn bệnh dùng thuốc phương ngoại hiệp cùng thuốc Bắc mà phát minh ra, trị 10 người hết cả 10, đồng đồng báo Trung, Nam, Bắc công nhận là vị CỨU TINH của hàng phụ nữ, chuyên trị bốn chứng đau tử cung xin kể dưới đây:

- 1) HƯ TRỄ LÚ CUNG. - Bởi kinh huyết không đều, tử cung hư hàn, hư nhiệt, hai sợi giây chẳng yếu tử cung sa, bạch dái ra dầm dề, khi trong, khi đục, gương mặt xanh xao, càng ngày càng ốm.
- 2) NỘI THƯƠNG LÚ CUNG. - Bởi đàn bà khi sanh đẻ trái trở, nào động tử cung, hai sợi giây chẳng yếu tử cung sa và có vết thương, đau trắng hai bên dạ dưới, ra bạch dái có khi lộn máu, đường tiểu nóng rát, khi có đường kinh hết rồi, tức lại giây dầm dề ngày chưa dứt, tim tưởng là có đường kinh dái, vì những máu ấy ở trong vết thương tử cung mà ra.
- 3) NHIỄM ĐỘC TỬ CUNG. - Người đàn bà hay là con gái hoặc người tu hành không chồng, khi có đường kinh bằng bỏ lại không cho bỏ hơi nên hơi độc máu xâu nhiễm vào tử cung, bị sưng tử cung, khi có đường huyết ra đến 5, 7 ngày mà chưa hết ra bạch dái vàng có giây có nhọt, đường tiểu không thông.
- 4) NGOẠI THƯƠNG TỬ CUNG. - Chứng này nặng hơn hết, đàn bà bị ngoại thương truyền nhiễm bởi người chồng trước bị lộn độc hay là sang độc, uống thuốc hết rồi mà chưa uống trừ căn, khi giao cấu người đàn bà bị nhiễm độc, trong tử cung có một có nhánh và lỗ làm cho đau trắng hai bên dạ dưới: ra huyết trắng có giây có nhọt, lộn máu, lộn máu, đường tiểu nóng rát lại đi độc ở đại trường làm chảy cuốn đại trường sưng đau thất ngang lưng, đường đại bón nứt, mỗi lần đi tiểu thốn đau khó chịu, có khi đi tiểu ra máu, lâu ngày biến sanh nội ngoại trĩ.

Bốn chứng bệnh đau tử cung tôi kể trên đây, trường hợp Bá-ĐÀ-SƠN-QUÂN-TÁN không cần bơm rửa mà bệnh hết dứt. Thuốc này cách trị khác hơn thuốc khác, không phải uống cho cảm lại, lại uống cho dài hết độc trong tử cung, làm cho tử cung hết đau thì bệnh hết dứt. Bệnh nào trong tử cung không lở, uống vào hết liền, bệnh nào trong tử cung lở và có vết thương, phải trường hợp cho nhiều, những vết thương vị lạnh, thì bệnh hết dứt.

Trở ra chứng tử cung ung độc (cancer) thuốc này không thể trị được. Mỗi hộp 10 gói, uống 5 ngày, giá 1\$00

VÔ-VÂN-VÂN DƯỢC-PHÒNG - Thudaumot
CHI-CUỘC: Saigon, Quinhon, Tourane, Huế, Hanoi, Haiphong
Tim-lis, cốt-khi, giáng-mai, sang độc chỉ có thuốc GIẢI-ĐỘC-SÁT-TRUNG-HOÀN hiện Vô-vân-vân là hay hơn hết.

SỮA
NESTLÉ
HIỆU CON CHIM
SỨC KHỎE CỦA TRẺ CON
NHIỀU CHẤT BỔ

Bao thầu cho Chính-phủ Pháp
Độc quyền bán cho các nhà thương, các nhà hộ
sinh các nhà thương binh và các trường học (Lycées)
ở Đông-Dương

VIỆC THÊ-GIỚI

Tiếp theo trang 1
Quốc gia Ngân hàng Pháp và Ngân hàng
Herman Glan đến Quốc gia Ngân hàng
Anh đã hội đàm với nhau.

Người ta thêm rằng ông Tannery đã
cùng các sĩ Schacht Glan đến Quốc gia
Ngân hàng để bàn bạc về vấn đề
Đầu tư ở ngoại quốc.

Tình hình Tư lợi ở (Syrie)
thuộc địa Pháp, thêm
rối loạn

Beirut, 8-2. - Trong các cuộc lộn
xộn ở thành phố này đã có 3 người thiệt
hại và nhiều cảnh bạo lực. Mãi
đến 6 giờ chiều hôm qua thành phố
vẫn được im lặng, nhưng từ 6 giờ rưỡi
một cuộc nổi loạn bắt đầu. Cảnh sát
phải can thiệp vào. Các thành phố
khác 7 người bị thiệt hại.

Beirut, 8-2. - Chiều hôm qua, ở
Damas lại xảy ra nhiều cuộc nổi loạn
và cảnh sát phải ra sức đàn áp.
Trường đại học Sinaï bị đốt cháy vì
học sinh theo đảng quốc gia làm ồn
khiêu khích.

Ở thành Hama, học sinh lại làm kịch
hội: chúng vây đánh quân đội, dùng
đá ném và dùng súng bắn quân đội. Quân
đội không bắn trả lại nhưng dùng giải tán
được dân binh trong các ngõ đường
và bắt được nhiều người.

Cuộc chiến tranh ở
Đông-Phi

Binh A lập trung ở miền Bắc
Addis-Abeba, 9-2. - Một tờ thông
cáo chính thức cho hay rằng: A hoàng mới
hạ lệnh cho binh đội của hai tầng đốc
bà hiệp một với quân đội của tầng đốc
Kassa, hiện đang hoạt động ở miền Nam
thành Makalla.

Tuy trong tờ thông cáo không có nói
về gì mà A hoàng đã ban hành mệnh lệnh
đó song người ta đoán chắc rằng: Nếu
ngài muốn cho binh đội của hai tầng đốc
Imru và Kassa hiệp lại, lập trung tại một
chỗ một số đồng nghĩa mà như vậy là
chính nghĩa có ý muốn họ lập trung rất
gần trung tâm của đất nước.

Người chuyển trên đây tình hình ở một
trận, đã được yên tĩnh.
Người ta giữ chặt tay các phi công
vẫn đi do thám đất liền.

Theo những tin khác, không có và chính
thức thì mấy trăm binh A đã tiến tới công
phá thành Makalla một cách liên tục,
không có một sự gì bất và đã bị binh
đánh thất bại.

VIỆC TRONG NƯỚC

(Tiếp theo trang 1)
trên, ai cũng thương tâm: vì chẳng hiểu
thế nào mà ruộng lại bỏ khô.
Vợ chồng nhà nông lưu luyến, và các nhà
có trách nhiệm về công cuộc nông nghiệp
của dân chúng ra thế nào để cứu
ra cho dân, cho dân chúng khỏi chịu
thiệt hại.

Lại một lần nữa, nếu không có ra, mà
quả nhiên không có ruộng khô, thì
mấy làng trên có nước được, thì xin
nhà nước miễn thuế nước cho. Dân
đương mong chờ.

Tr. Th.
Nhà nông thiếu nước
Không chừng gì chắc sao lại
lầm ăn?

Ngày 13 tháng giêng ta (5-2-36) Tòa án
Quảng Ngãi có một đơn kiện Lê Quang ở
Quảng Ngãi đến đơn kiện Lê Quang ở
tên Nguyễn Chánh đất tại. Chuyện như
dưới đây:

Tên Nguyễn Chánh ở làng Minh Tân,
tổng Ca Đức, phủ Mộ Đức, năm 1931 có
cam kết với Lê Quang ở làng Minh Tân,
sau đó ra phòng đăng, thường cho người
đàn bà, con gái trong làng, để có tiền
bắt đem ra xóm mới cho; y thường
giải du với Lê Quang trong làng. Lúc
chiều ngày 24 tháng 9 năm ngoái (21-10-35)
tên Đinh Hiền ngụ làng Minh Tân, tìm
thợ xắt thuốc lá là tên Lê Hoàng, vào
nhà Nguyễn Chánh thì thấy có một người
Cần người làng Phú Mỹ (từ người) và
tên Lê Hoàng ở đó. Tên Lê Hoàng thấy
tên Nguyễn Chánh ra xóm nhà thương;
sống không rõ đau bệnh gì.

Huỳnh-Thúc-Kháng
Công-ty
CHUYÊN TRÁCH TẬP CỐ
vốn 30.000.000
Hội số 123 Đường Đông-Bà
HUẾ
K. C. Tourane N. 4

GIẤY MỜI
ĐẠI-HỘI-ĐỒNG
THƯỜNG-NIÊN (1)

Thưa các Ông cổ-đồng,
Chuyến thăm 29 trong điều-lệ Công-ty,
xin mời các Ông cổ-đồng 5 giờ sáng ngày
chủ nhật 22 FÉVRIER 1936, tức là ngày
mùng 1, tháng hai, năm Bính-tý, đến nhóm
Đại-Hội-Đồng thường-niên kỳ thứ chín
tại Hội-sở Công-ty số 123, đường Đông-
Bà, Huế.

ĐỀ-MỤC NGHỊ-SỰ:
1) Duyệt sổ năm 1935.
2) Báo hai viên Hội-đồng kiểm-sát.
3) Vấn đề chia lợi.

4) Xét việc đi qua trong năm 1935 và
báo việc tiến hành sau này.
Nếu Ông nào bận việc không đi được,
thì xin ký giấy ủy-quyền (theo mẫu dưới
đây) cho một vị CỐ-ĐỒNG KHÁC, thay
quyền quyết-nghị trong khi đến dự Đại-
Hội-Đồng.

Huế, 16 20 Janvier 1936
Quản-lý
HUỖN-THÚC-KHÁNG

(1) Giấy mời này có giá trị trong trường hợp, xin
nhớ đem theo, để lập việc ghi tên vào sổ.

KIỀU GIẤY ỦY-QUYỀN (2)
Tôi là
cố-đồng Công-ty Huỳnh-Thúc-Kháng làm
giấy này để ủy-quyền cho một vị cố-
đồng khác là Ông...
để thay mặt tôi quyết-nghị các khoản trong
kỳ Đại-Hội-Đồng thường-niên nhóm ngày
22 FÉVRIER 1936 tại Huế.

Ký tên:
Ông Nguyễn Chánh ở làng Minh Tân, tổng Ca Đức, phủ Mộ Đức, năm 1931 có cam kết với Lê Quang ở làng Minh Tân, sau đó ra phòng đăng, thường cho người đàn bà, con gái trong làng, để có tiền bắt đem ra xóm mới cho; y thường giải du với Lê Quang trong làng. Lúc chiều ngày 24 tháng 9 năm ngoái (21-10-35) tên Đinh Hiền ngụ làng Minh Tân, tìm thợ xắt thuốc lá là tên Lê Hoàng, vào nhà Nguyễn Chánh thì thấy có một người Cần người làng Phú Mỹ (từ người) và tên Lê Hoàng ở đó. Tên Lê Hoàng thấy tên Nguyễn Chánh ra xóm nhà thương; sống không rõ đau bệnh gì.

Sau đó là lần, thấy có trái quan phá
sức đôi tên Lê Quang và nhà, quan hiểu
rằng: Có lẽ tên Nguyễn Chánh khai với
quan để ăn thuế. Vào 12 giờ
đêm 24 tháng 9, nó ở Thị Phố và, vào nơi
lưu trữ Minh Tân nộp thuế, bị tên Lê
Quang cầm súng chặn vào cửa tay một nó
bị thương v. v. v. Tên Lê Quang không
chịu nhận nộp thuế, xin mãi mãi mãi mãi
tối và lần đầu. Quan cho đòi hai người
tên là Trần Trọng, Phạm Xuân, bằng
cận là Phương Dương, Cao Trục, Lê Kỳ,
thì bọn này đến cùng khai rằng, tại họ
Minh Tân từ hôm 24 tháng 9 không nghe
thấy có xảy ra việc gì... Quan cho đòi
thanh tra Nguyễn Chánh (cha là Nguyễn
Chánh, cháu gái là Nguyễn Thị Lâm, vợ
là Hồ Thị Vạn) đến hỏi, thì họ khai rằng:
Không rõ sự thật bị thương xảy
ra tại đây, chỉ thấy Chánh và xa xỉ, rồi
lộ đi nhà thương.

Câu chuyện là như thế mà Tòa án
sơ cấp Mộ Đức, ngày 16 tháng chạp, kết
án tên Lê Quang 6 năm tù giam.
Có lẽ quan hiểu thấy cái án là quá nặng,
nên hôm nay mới thấy có trái đôi Lê
Quang đến tỉnh công khai lại để xét xử.
Đối với cái án này, có lẽ nói: Bọn
Nguyễn Chánh, Lê Hoàng làm có một hơn
ràng gì với Lê Quang, hơn đi chợ đêm,
Quang bị ai đánh chết bị thương,
vấn đề của Quang là bị chết. Mong
quan trên xét lại, kẻo oan.

L. K. H.

Lại hiểu về chuyện khai mương
An-kim

Về chuyện khai mương thấy lợi ở làng
An Kim tổng Vĩnh Thuận, phủ Sơn Tịnh,
ngày 6-2-36 vừa rồi, quan phủ có trái đôi
tổng lý và hội viên 2 tổng Vĩnh Thuận.
Tỉnh trung đến nhà để hỏi, ngài nói
rằng: «Huyện số dự trữ của nhà nước là
30.000, để khai mương thấy lợi ở An
Kim, đem nước đó ruộng thuộc 2 làng.
Xét ra số lý không đủ chi dùng; nên định
quyền thêm phần của các nhà đại
sông góp sức thêm vào, để cho mương
thủy lợi được thông suốt; có một phần
hàng là 10%, nếu ai góp được nhiều thì số
thêm lại sau này, sẽ chia theo số vốn
mà chi. Còn trừ số từ lợi hành chính
cho số Lý là 10%, làng nào lấy công từ
lợi từ mương ruộng, thì mỗi 100 công
đất, sẽ được hưởng lợi như những người 2
phần trăm. Nếu không theo cách quyền
lưu này, thì sẽ gia vào số học thuế ruộng
đất, tương đương phần đất, nên nhà nước
chỉ quyền thêm phần của các nhà
đại nông thôi.

Việc phát động ở nơi khai mương đã
thấy khởi hành và đã xảy ra sự kiện
khai mương người có ruộng đất từ 5 mẫu
trở lên.

Theo lời nhiều người ở đó, thì
nước sông Gianh đến mùa nắng, (tháng 6-
7) không đủ để tưới ruộng; vì thường thấy
nước chảy hai tầng, vì thường thấy
mọi năm vào tiết hạ, dòng sông vẫn có
cạn lú. Nay, bỏ vào mương thấy lợi
này một số tiền to, kết quả sau này có
viên mãn thì bà lợi công lý, bằng như
thiếu nước thì tiền và công nhiều.

Nhà đương cục nên tra xét trước lượng
cho kỹ năng.

T. M.

LÀO
Gian đạo hoành hành

Theo tin người ở Mỹ Phôn thì sau
khi ông Dương Văn Tấn bị cướp giật giữa
ban ngày (17-1-36), lại có việc xảy ra
như cướp phá nhà Năm Béo, cướp giật
hiện hiện tại, đối nhà cai Giao ở đường
Mới, và đối nhà trong xóm nhà tranh v. v.
Nhà ở trên trục đường lớn, có xe, sớm
trị quân gian ác lấy cho lương dân được
bớt.

V. H. Lai cáo

Dùng sữa
"LE GOSSE"
Sữa « LE GOSSE »
rất bổ cho tất
cả mọi người:
có nhiều chất
kem (Crème) rất
tinh khiết.
Bao thầu cho
Nhà - nước
năm
1932-1933

Lycées, Collèges, Maternités, Ecoles, Institut de
Pédiciculture etc... à Saigon.
Có bán trong các tiệm tạp hóa ở Đông-Pháp.
HIỆU GIẤY XANH - địa chỉ hợp... 6330
Đại lý:

ÉTABLISSEMENTS MORIN FRÈRES
HUÉ - TOURANE - QUINON

Người Nhật âm mưu

(Tiếp theo trang 1)

« Hoa Bắc tự trị và vận động phục
bích, ấy là theo triều lưu chung
trên thế giới hiện thời. Vì chủ
nghĩa cộng hòa đã rõ ràng và sự
tức như Trung quốc từ lập thành
cộng hòa về sau, tiếng là không có
quan chủ mà kỳ thực biết bao nhiêu
vị Hoàng đế « không mào »
đồng thời xuất hiện, hoặc chiếm
địa phương này, hoặc chiếm địa
phương khác, có lúc có người tỏ
ra có năng lực thống trị các phương
diện khác. Như vậy đã rõ rồi, rồi,
lại thêm trạng huống kinh tế bị
chuyển không tự đứng được. Đó là
hiện tượng ngay ngay ở Trung-hoa,
mà chính tình thế ấy ngầm ngầm
ở trong xô đẩy cho cuộc « Phục
bích » tiến hành và khiến đến thời
cơ ngày 1-2-36 xuất hiện vậy.

Trong cuộc vận động

Trong cuộc vận động, có trên 50
phụ lão yết kiến Hà-dông-khâm và
trình một bức thư biểu thị thái
độ của họ đối với chính phủ phục
lịch cải biến sau này, mà họ tức là
đội quân tiên phong, khiến cho
công cuộc Phủ-nghị xứng để thực
hành một cách cần thận. Tuy vậy,
nhân sĩ Hoa-bắc đều biết rằng
gần kịch « phục bích » thành lập
này trạng thái không khác trước
bao nhiêu, chỉ khác có kẻ quyền
lực to lớn đứng sau lưng để biến
đồng tình với Hoa-bắc cùng hành
động của người Nhật đẩy thôi.

Xem trên đủ thấy Âm mưu người
Nhật thâm hiểm là thế nào!

Tài sản người Mãn đã bắt
đầu khôi phục

Hiện trên sự thực, đã có một bộ
phần nhân sĩ Bắc-binh nói rằng: tài
sản người Mãn đã khôi phục.
Ngày 4-1-36 này, có một người
dân bà Mãn tự xưng là con gái Túc
vương sang ở nhà họ Dương... ở tòa
nhà lầu, thanh minh rằng tài sản
lý là sở hữu của mình. Yếu cầu

chủ nhà họ Dương phải nhường
chỗ cho họ lập tức, họ Dương có
chính chủ thì họ cũng 8 tên vệ sĩ,
trước có người Nhật đến. Họ
thực cảnh sát gần đó báo cáo, xưng
rằng họ tự nhỏ ở sang ở Nhật bản,
nay về Bắc-binh, hiện 28 tuổi.

Nói xong liền cùng 8 tên vệ sĩ
Nhật vào nhà họ Dương chiếm cứ
nhà ấy, không nói năng gì cả.
Theo báo Tân ở Bắc-binh nói có
bất 8 tên vệ sĩ ấy, song số quân
Nhật vào nhà họ Dương chiếm cứ
nhà ấy, rồi nhà đương cục Tân đã
thả ra và xin lỗi...

Lại một vị báo Tân nói họ dân
bà kia, con gái Túc-vương, tên Nhật
đặt là Xuyên-dào phương-tử, lần
nay may được Thượng-hải. Mãn-
chấn, chính họ là một tay hoạt
động có thể lực.

Bước tiến tới của chính sách xâm
lược của người Nhật, không biết
đâu là bờ!

K. Q.

TIN VĂN

Vì có bản hợp đồng về tiền công, nên
thợ đóng tàu ở Saint-Nazaire (Pháp) đã
đi làm việc lại.

Theo Thông tấn Renter thì Anh đưa
quân Anh sang Ai-cập luôn luôn không
ngớt.

Chính phủ Sarrent có lẽ sửa đổi các đạo
sắc lệnh của chính phủ Laval trước về
tiền lương quan lại và tiền hưu trí.

Trong ngày 7-2 tại nhiều nơi trong
nước Ý-phá-như có xảy ra nhiều vụ
đốt giữa đảng viên các đảng chính trị
nghe với nhau.

Vừa rồi tại Bắc-binh có năm tên đem
nguyên a phiên bị xử tử. Hiện trong các
nhà lao ở Tân còn nhiều phạm nhân về
tội hát a phiên, họ bị hành phạt rất khổ
khắc.

Tin làng báo

« BẮC-NINH TUẦN-BÁO » ở
Hanoi, nay đổi là « TIỀN-BỘ TUẦN
BÁO », đã ra số 1 ngày 9/2/36.
Báo này nhiều bài, giá bán mỗi
số 3 xu.

T. D.

HU' KHÔNG

LƯƠNG-PHAT dịch-thuật
41

Bà Bà là vợ của ông:
- Tôi không thể lấy các con tôi như thế. Nếu Á
lịch mà có nghe lời khuyên của chúng ta, là vì do
sự suy nghĩ của nó, vì nó biết nghe lời phải và biết rằng
có muốn mưu hạnh phúc cho nó.

Vấn thật như vậy. Nó còn muốn gì nữa? Hay là nó
quá thất thốn mà tưởng rằng nó có thể tìm việc nuôi
sống?... Ta tưởng về phần đó, đối với mẹ con ông, đã có
ta lãnh rồi. Ở ta đây nó có thể phải khổ gì đâu?

Bà Bà là vợ chánh biết, nếu bà có Á lợi mà đem mẹ
con bà về nuôi sống là không phải để cho một ngày kia
Á lịch bỏ bà mà đi sống một cái đời làm thuê, làm mướn
vết vớ vì người cái nghề nghiệp tìm thường ra, chắc
là Á lịch không thể tìm nghề gì khác được. Thế rồi thì
gian họ đi nghỉ ra làm sao?

Thưa cô, tôi tưởng con nhỏ chỉ sợ làm bực cho cô
mối, nếu mà rồi ra nó không có ý muốn lấy chồng.
Không lấy chồng? Thì nó có thể làm nghề gì?

Ta hỏi mẹ, người đàn bà có thể làm gì được, nếu không
phải là đi lấy chồng? Vì không có ba mươi sáu cách ở
đời đời, chỉ có hai cách: một là lấy chồng, hai là không.

Và ta tưởng Á lịch chưa đến phải thêm thêm những
tư tưởng về phong trào phụ nữ mà nghĩ đến những
chuyện tự do kết hôn.

Từ đó kết hôn, gồm ghê ghê! Có cơ an
lòng rằng Á lịch chưa đến đâu... và nếu có mà giới
thiệu cho một người chồng từ từ, tôi chắc rằng...

Vậy thì cái ông Lê từ bà ấy không phải xứng đáng
là gì?

Thế thì gả thanh niên ấy là từ từ, có giám chấp vậy
phải không?

Thật ra thì bà có Á lợi nói có lý: việc hôn nhân là
một phương pháp độc nhất để cho Á lịch có thể tìm sự
yên ổn và cái sống riêng. Thật ra bà Bà là vợ không thể
tưởng tượng rằng con bà đương ở trong phòng giấy
nhà buôn, bên bộ đồ đen, đương viết thư, đương sắp
đặt các giấy tờ, hoặc đương chạy lấy vật này vật khác
mà suốt ngày khăm cả mới khách mua hàng. Á lịch đã
vào phòng họ Bà thì không thể họ mình xuống làm các
việc ấy được.

Bà Bà là vợ cũng không thể quên rằng trước kia khi
bà còn là một thiếu nữ cũng vì bà quá nghèo, và đến
lúc trở nên người ta đời cũng vì bà quá giàu, mà bà
mới nhìn cái cái nghề nghiệp thương gia của chồng bà,
và bà vẫn khinh bỉ người người thương mại. Trong con
mắt bà thì cái nghề nghiệp đó có thể là khác nhau:
các họ nghề lớn là hơn, trên nữa là danh dự, trên
nữa quan lộc, và quan lộc. Rồi bà nghĩ đến Bà công
mà phải thờ ra. Nhưng bây giờ có hoa lợi mà không

cần làm gì cả, lại là cảnh đẹp để hơn cả.

Bà Á lợi trả lời:
- Ta không biết Lê từ bà ấy sao được, ta đã thấy chàng
ra đời kia mà.

- Có không hề nói chuyện chàng với chúng tôi.

- Lê từ bà ở xứ nóng mới về, chàng ở bên ấy lâu là
vi sự yếu.

Bà Bà là vợ nghe nói sức yếu, sinh lo, hỏi gọn:
- Sức chàng yếu?

- Phải, Lê từ bà nào có phải một lực sĩ ở chợ
phần; chàng cũng bị suy nhược chút ít, tuy chàng vẫn
đẹp trai và cơ thể rất rắn và khỏe. (Bà vừa thấy bà
Bà là vợ nhấm nhấm, nên nói) Mẹ đừng làm khổ. Mẹ phải
biết những người sẵn lòng cưới gái không có tài móm,
không phải chàng đây đương đâu. Cái chàng Lê từ bà
giàu lắm, ít nữa cũng có từ sáu đến tám vạn bạc hoa
lợi.

Tức là sự cứu vớt con bé. Nhưng sức khỏe chàng
là một điều cần. Vậy chàng ta đau gì vậy? Đau ngực,
đau trái tim?...
- Chàng đau một bệnh một nhức, một ít bệnh ho,
nhưng đã lành rồi. Đó là thường lắm, mấy cậu thiếu
niên khi chơi bởi quá độ...

Bà Bà là vợ nghe nói từ nhiên có lòng sợ sệt chán
nản; bà có cái cảm giác rằng một đứa gì lơ mơ, nguy
hiểm và không được sạch sẽ sắp xảy đến. Nhưng cái
bệnh như bệnh ấy, có khi nào lành được không? Tuy bà
hết lòng muốn gả Á lịch, nhưng bà cũng không thể đưa

đưa đến chỗ nguy hiểm như trường hợp ấy; và nếu
có con cái sinh đẻ ra...? Bà Á lợi thì một mặt quả
quyết hẳn vào:

- Bệnh ho lao, ngày nay có khổ gì. Thì nó chữa
thuốc đi. Chỉ là một sự rủi ro, không có quan hệ gì...
Nếu thấy thuốc mà không thấy hiệu quả, thì Lê từ
bà có thể có vợ. Ta đã có nói Lê từ bà không mạnh
lắm; nhưng nói cho hết ý, thì Á lịch mà có trở nên một
người quả phụ trẻ tuổi, chắc cũng không khổ hơn
hơn người khác mà. Lấy Lê từ bà thì nó sẽ có một món
gia sản lớn, đến ấy cố nhiên rồi, và Lê từ bà không còn
bà con nào nữa.

Người cô nói mấy câu kỳ một cách quá tự nhiên,
làm cho bà Bà là vợ trông thấy chỗ độc ác của bà. Bà
Bà là vợ lại hỏi:

- Vì sao chàng kia chưa cưới vợ? Chắc không
thiếu gì những em gái chỉ mong mới có thôi.

- Đương lo, nếu mình mà không giữ chàng lại thì lo
gì những món khác sẽ chiếm lấy chàng. Chàng ở Syria
mới về. Ở bên cha chàng có tìm được một món gia sản
đỏ đỏ; mà chàng thì đã qua đời rồi. Không có mẹ ghẻ,
là không có sự lôi thôi với người ngoài, đó lại là một
điều cốt yếu.

Bà Bà là vợ càng ra chiều nghĩ ngợi mà trả lời:
- Thật vậy...

(Kể xong sẽ tiếp)

<https://tieulinhonto.org>